

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Kuupik Kleist har ret i, at der foregår en meget stor og dybtgående diskussion på den danske venstrefløj om forholdet til EU. Men det, jeg bare gør opmærksom på, og som jeg tror har betydning for den grønlandske diskussion, er, at regeringen giver os ingen muligheder for en konstruktiv EU-debat, for regeringen har sat en kurs imod en samlet folkeafstemning om en unionsforfatning plus en ophævelse af undtagelserne, som vil være uspiselig – ikke alene for den danske venstrefløj, men også for en meget stor del af den danske befolkning, tror jeg.

Men det har ikke været venstrefløjens ønske, at debatten skulle organiseres på den måde. Det er regeringen, der kører den på den måde, og det kan meget vel betyde, at Danmark forlader EU i 2004-2005, sandsynligvis også selv om et flertal i den danske befolkning i virkeligheden ikke ønsker det. Men det er alene regeringen, der har ansvaret for, at den danske EU-debat på den måde køres af sporet. Det er blot til orientering.

Lars-Emil Johansen (SIU):

I forlængelse af den ordveksling, der var mellem fru Marianne Jelved og hr. Kuupik Kleist, kan jeg nævne, at den nordatlantiske gruppe i Folketinget jo har interesse i at indgå i drøftelser med de enkelte folketingsgrupper og faktisk allerede er startet. Her synes jeg, det er et oplagt emne, der blev taget op til et møde mellem Det Radikale Venstres gruppe og den nordatlantiske gruppe i snarlig fremtid.

Statsministerens åbningstale i år må også med grønlandske øjne betegnes som særdeles interessant – ikke bare på grund af de mange fine programmerklæringer i overskriftform, som talen var fyldt med, men også på grund af de mange underliggende politiske signaler, som med stor elegance netop ikke blev udtalt.

Det har altid været Siumuts politik at se positivt på ethvert politisk skridt, der kan trække Grønland i den rigtige retning, og den rigtige retning er en stedsø stigende grad af selvstændighed for vort land. Vort mål er et frit og selvstændigt Grønland i et frivilligt og værdigt samarbejde med Danmark. Sådan var det, da vi medvirkede til det historiske kompromis, der hedder hjemmestyret, og sådan er det fortsat nu snart 25 år senere. Men vi har lært meget i de forgangne år.

Derfor er jeg også enig med statsministeren i, at vælgerne den 20. november sidste år sendte et klart signal om, at det var tid til forandring. Det gjorde vælgerne i Grønland også via et historisk valg af netop de to mandater, der gik ind for selvstændighed. Vælgerne i Grønland fandt, at det var tid til fornyelse i forholdet mellem Grønland og Danmark, tid til at gøre op med fortidens løsninger, tid til at løse kolonitidens sidste snærende bånd og tid til at sætte rigsfællesskabet under debat.

Retten til selv at bestemme over sit eget liv har fra starten været ledetråden for Siumuts politik, og vi kunne således ikke være mere enig med statsministeren end netop om den målsætning. Men for ethvert folk kræver en sådan målsætning to ting, nemlig retten til selv at bestemme over sit eget land og retten til selv at kunne vælge sin plads i den globale virkelighed. Hvis andre fratager et folk nøglen til netop disse to ting, fratager man det simpelt hen retten til at bestemme over sit eget liv. Man underminerer så at sige statsministerens målsætning.

Kl. 19.45

Derfor er jeg også sikker på, at statsministeren mener det alvorligt, når han siger, at han godt forstår den debat, der foregår i Grønland og på Færøerne om selvstændighed, når han siger, at »det er helt naturligt for ethvert folk at overveje, hvordan man styrker sin identitet og tager ansvar for sin egen udvikling«. Alene det, at statsministeren hermed anerkender såvel færingerne som grønlænderne som folk, er jo et megaskridt fremad i forhold til den behandling, der fra danske regeringers side hidtil er vist over for dette grundlæggende internationale juridiske aspekt. Det skal statsministeren have tak for.

Statsministeren tager tilsyneladende også et andet stort skridt fremad i forhold til tidligere tiders danske holdninger til Grønlands og Færøernes ret til at forhandle egne forhold internationalt. Statsministeren lover, at han allerede nu vil udvirke, at der ved lov sikres Grønland og Færøerne ret til at handle selvstændigt internationalt i sådanne forhold, der alene angår Færøerne henholdsvis Grønland, uanset de nuværende hjemmestyreordningers begrænsninger. Igen bør statsministeren takkes for dette tilsagn. Vi forstår det som et klart skridt mod den udenrigspolitiske selvstændighed, vi længe har ønsket, og det er en stor håndsrækning til netop de ønsker, vi har fremsat i den nordatlantiske gruppe her i Folketinget.